

HOE MAAK IK WAT VAN MIJN LEVEN

3 mei 1974

Goedenavond, vrienden.

Naar ik aanneem, weet u allen dat wij niet alwetend of onfeilbaar zijn, zodat u zelf na moet denken. Maar voor u dit doet, zou ik graag van u horen, welk onderwerp u voor dezen avond hebt uitgekozen.

HOE MAAK IK WAT VAN MIJN LEVEN

Een vraag die voor sommige mensen wel zeer moeilijk zal zijn, vooral omdat die waarschijnlijk wel leven, maar geen leven hebben. Aan de andere kant dien je je af te vragen, wat je leven is en wat het voor je betekent. Vooral ook zou je je de vraag moeten stellen, hoe men het leven beleeft. Dit laatste is een van de belangrijkste factoren indien je iets wilt begrijpen van je bestaan. En zonder dit kun je niets van je leven maken.

Een mens is deel van een persoonlijkheid die leeft in verschillende voertuigen gelijktijdig. Tijdelijk komt echter alle besef tot een brandpunt in het stoffelijke voertuig. Een mens kan dus niet alleen en zuiver materieel leven, zonder tot grote conflicten met zijn innerlijke of geestelijke voertuigen te komen. Wie alleen in de materie wil leven, kan er zeker van zijn dat zijn hoger ik hierdoor eerder geschaad wordt dan geholpen. Houdt men echter rekening met het bestaan van een hoger ik, dan kan men tot de volgende slotsom komen: Een lichaam is georiënteerd, niet alleen door erfelijkheid, maar ook door het totale ego, dat zijn bedoelingen en behoeften eveneens in het wordende lichaam uitdrukt.

Verder heb je te maken met de maatschappij - de grootste ellende voor de meeste mensen - die je precies wil zeggen, wat je wel en wat je niet moet doen. De keuze, waarvoor een mens komt te staan, luidt dan ook steeds weer: zal ik leven, wat ik ben? Of zal ik trachten te leven wat men wenst, dat ik zal zijn? Wanneer je werkelijk iets van je leven wilt maken, moet je allereerst proberen dat te leven, wat je werkelijk bent. Indien je n.l. alleen maar tracht te maken wat anderen van je verlangen, dat je zult zijn, zul je steeds weer leven op een wijze waar je het zelf niet eens mee kunt zijn. Je komt dan terecht in een reeks van gewoonten, waarmee je niet waarlijk bewust kunt werken en leven. Het leven is dan saai. Het bestaan wordt een vervelende zaak. Je zult nooit werkelijk jezelf zijn, aan de andere kant weet je ook geen wegen te vinden om jezelf te veranderen, zodat je toch weer geconfronteerd zult worden met dat, wat je werkelijk bent.

Een mens droomt zichzelf een eigen persoonlijkheid die in vele gevallen dicht bij de werkelijkheid van het totale ik ligt, ook al wordt die droom in de stoffelijke werkelijkheid nauwelijks of geheel niet weerkaatst. Het gevolg is, dat je in jezelf verwacht aanvaardt te worden volgens je innerlijke kwaliteiten, terwijl de wereld je juist aanvaardt op grond van je uiterlijke kwaliteiten en geen rekening zal houden met je dromen of je werkelijkheid. Een mens die dit beseft, kan echter met deze discrepanties afrekenen.

Een mens die verwacht dat de buitenwereld hem zal beoordelen en aanvaarden zoals hij zichzelf ziet, heeft alweer geen leven. Wanneer je dus iets van je leven wilt maken, is het van belang je te realiseren wat je innerlijk meent te zijn. Vraag je op grond van deze voorstelling af wat voor jou in het leven belangrijk is, of zelfs noodzakelijk lijkt. Dan blijkt je, dat je een grote lijst met wensen zult opsommen. Streep uit die lijst alles weg wat te maken heeft met begeerten, materieel zowel als meer abstract. Besef dat de basis van bijna alle begeerten materieel kan zijn, en ongeacht het schijnbaar geestelijk karakter daarvan, voort kan komen uit een behoefte aan erkenning of het winnen van betekenis.

Wat overblijft is een reeks punten die je tezamen in feite duidelijk maken, hoe je meent te zijn en wat je wilt zijn. Vraag je dan af, wat van al deze gestelde eigenschappen waargemaakt kan worden. Dus: wat kan ik doen? Het antwoord zal voor vele mensen minder aanvaardbaar zijn, omdat zij tot de conclusie moeten komen dat je niet kunt volstaan met theoretiseren, maar ook metterdaad iets moet volbrengen. Wat voor vele mensen lastig is. Kijk in dit verband maar eens naar mensen die steeds weer over wereldvrede spreken. In werkelijkheid willen die geen algehele en werkelijke vrede, al is het maar omdat zij hun belangrijkheid aan heersende spanningen ontleen, of mogelijk aandelen hebben in maatschappijen die het meeste verdienen dankzij een voortdurende bewapening. Want zo gaat dat in het leven.

Heeft een mens de bovengenoemde zaken voldoende overdacht, zo kan hij ook een voorlopige keuze maken en duidelijk zeggen: deze punten kan ik reeds nu waar maken en die wil ik dan ook realiseren. Vraag je daarbij echter ook steeds weer, hoe je deze voornemens waar kunt maken, zonder tegen het geheel van de gemeenschap, waarin je leeft, in te gaan. Dit kan van groot belang zijn. Een zwemmer in zee komt wel eens in een stroming terecht. Indien je een stroming treft aan de kust, die je naar zee zuigt, zo bereik je weinig met er tegenin te zwemmen. In de meeste gevallen haal je het niet of nauwelijks. Zelfs indien je de kust zo weer bereikt, ben je uitgeput en voorlopig tot weinig in staat. Je kunt echter ook met de stroom mee zwemmen, maar steeds in een bepaalde richting je daarbij van de stroom af verwijderen. Je komt dat steeds meer uit de felle stroming, wordt dus steeds minder meegevoerd, terwijl u na enige tijd en zonder al te veel moeite rustig water bereikt, waarin u zonder meer uw eigen richting kunt bepalen en deze met eigen vermogen ook inhouden.

In de maatschappij, in het menselijke leven, geldt hetzelfde. Er zijn stromingen. Tegen die stroom ingaan betekent dat men zichzelf uitput zonder veel te bereiken. Het is echter ook mogelijk je steeds meer van die stromingen te verwijderen, zonder daarbij veel conflicten te ervaren. Je zult dan steeds minder onder pressie staan en deze geheel of grotendeels kunnen overwinnen. Wat betekent dat je vrij in de maatschappij komt te staan en anders gaat leven, zonder dat dit onmiddellijk tot grote remmingen kan voeren. Hiermee heb je de kans meer en meer binnen het maatschappelijke leven een eigen gerichtheid te bepalen. Hoe intenser je verbonden bent met de heersende stromingen in de maatschappij, hoe kleiner de kans is, die je krijgt, om werkelijk jezelf te zijn. En jezelf zijn is voor bewustwording, en een goed en gelukkig leven, een belangrijke zaak.

Onderzoek jezelf en probeer te beseffen wat je angsten zijn. Een mens is voor vele dingen bang. Probeer te beseffen waarvoor je bang bent en zo mogelijk ook nog waarom je die angst kent. Dit zal je niet over je angsten heen helpen. Wanneer het er werkelijk op aankomt, zul je nog even bang blijken te zijn. Maar deze kennis, dit zelfonderzoek, helpt je wel om in je leven de vele zaken, waarvoor je vreest, zoveel mogelijk te vermijden dan wel deze onbelangrijker te maken door je bezig te houden met zaken die je bovenal belangrijk of begeerlijk vindt. Bij de plannen die je maakt, dien je zo weinig mogelijk rekening te houden met je angsten, zo veel mogelijk rekening te houden met de verlangens, die je kent. Indien die verlangens voor een deel uit stoffelijke begeerten bestaan, is het voor uzelf, uw stoffelijk bestaan en uw geestelijke bewustwording altijd nog beter, dat u daarmee werkt en daar rekening mee houdt, dan dat u zich door uw angsten laat beheersen. Door uw angsten vermijdt u immers gemeenlijk voor u belangrijke ervaringen en komt u er niet toe u in het leven uit te drukken volgens uw eigen wezen.

Het voorgaande betekent echter ook, dat u, zelfs indien u tot een geheel nieuw besef komt, uw leven niet plotseling en geheel zult moeten veranderen. Wanneer je meer van je leven wilt maken, heb je weinig of niets aan al te plotselinge veranderingen van gedrag en gewoonten. Zoiets betekent dat je enorme spanningen ondergaat, terwijl teleurstellingen niet uitblijven. Hierdoor komt men er maar al te vaak toe zaken die voor het ik, zowel in bewustwording als in materieel opzicht, belangrijk zijn, voortijdig op te geven. Verander dus zo nodig uw wijze van leven, maar doe dit geleidelijk. Zoek in die wijze van leven steeds weer zoveel mogelijk waar te maken van datgene wat je voelt als de kern van je eigen persoonlijkheid - wat men voor zich gaat beseffen, wanneer men zich bezighoudt met de droombeelden die men omtrent zichzelf

steeds weer heeft en zich zo afvraagt, wat men werkelijk van en in het leven zou willen zijn en bereiken.

De Boeddha heeft in een van zijn leringen reeds gezegd dat de mens, wanneer hij zijn begeerten terzijde stelt niets bereikt, maar door het zich daarvan bewust te zijn, de mogelijkheid vindt steeds meer te leven, wat hij is, de waan overwinnende. Gesteld wordt dat de mens hierdoor steeds minder geleefd wordt door invloeden en impulsen en steeds meer deel wordt van een geheel, dat in onze termen naar ik meen ook het grote 'Ik' genoemd mag worden. Alle voertuigen die in je bestaan, krijgen dan meer vermogens, meer kracht en kunnen zichzelf beter tot uitdrukking brengen, ook middels het stoffelijk voertuig. Je zult verder ontdekken dat je door deze op werkelijkheid berustende wijze van leven en denken ook uw contacten met wereld en mensen wijzigt.

Mijnentwege bent u melkboer. Dan nog zult u bij uw klanten steeds weer de mogelijkheid vinden, die woorden te spreken, of die denkbelden te spuien waardoor zij gelukkiger worden en u steeds meer een gevoel krijgt, dat uw leven betekenisvol is. Dat laatste is belangrijk. Wanneer je meer van je leven wilt maken in geestelijk of ander opzicht, moet je toch allereerst innerlijk voelen dat het werkelijk van betekenis is, dat je leeft, zoals je jezelf nu kent. Altijd weer geldt hierbij ook: doe iets. Wanneer je alleen maar zit te wachten tot je 65+ wordt, verander je alleen maar van belegen in oud, om kaastermen te gebruiken. Er brokkelt steeds meer af van je intensiteit van bestaan en voor de rest verandert er niets. Stel nu eens dat u voortdurend actief bent en wel volgens eigen gevoel van noodzaak en juistheid. Dan wacht je niet meer tot er eens iets gebeurt, maar probeer je overal in het leven jezelf waar te maken zo goed je dit kunt. Je handelt, probeert te beleven. Dan kan hetgeen je doet goed zijn of verkeerd lijken, dat geef ik toe. Maar je beleeft iets. Hierdoor word je bewuster, doe je ervaringen op en kun je duidelijker beseffen wat je bent en wat je wilt.

Bouw nooit dromen omtrent jezelf of je leven die aan anderen zijn gehecht. Verwar uiterlijkheden niet met werkelijkheid. Anders gaat het je als dat meisje dat verlangde eens een avond uit te kunnen gaan met Mick Jagger. Dat, zo meende zij, zou werkelijk het einde zijn. Het werd ook het einde van haar illusies wel te verstaan. Dergelijke dromen kunnen je niet beter maken. Je moet nooit bij dromen en bestrevingen uitgaan van hetgeen een ander zou zijn of doen, maar altijd weer je afvragen: wat ben ik, wat kan ik, wat wil ik, wat zijn mijn mogelijkheden op dit ogenblik. Dan blijkt, dat je veel waar kunt maken van hetgeen je als juist voelt en veel kunt bereiken van hetgeen je wilt zijn.

Er zullen mensen zijn die zich nu afvragen, waarover ik eigenlijk spreek. Ik dring immers steeds weer op daden, op praktijk aan. Zij vragen zich af: hoe zit het dan met onszelf, innerlijk en in betrekking tot het hogere 'Ik'? Neem mij niet kwalijk. Dat hogere 'Ik' kun je als mens maar zelden bereiken, betreden. En zelfs wanneer je het zou bereiken in zijn totale vorm, zo kun je de inhoud daarvan slechts zelden en dan alleen nog maar voor een zeer klein deel terugbrengen naar de stof. Dat hogere 'Ik' heeft u als mens op het ogenblik heus niet zoveel te zeggen. Wat veel te zeggen heeft is het ik, dat in u leeft. Dat is ook het hogere 'Ik', maar nu in de vorm, waarin het u georiënteerd heeft, de richting die het u gegeven heeft. Voor de mens is de richting waarin hij leeft en streeft, volgens zijn besef werkelijk belangrijk. Veel minder belangrijk is voor hem het feit, dat daarboven de bestuurder van zijn stoffelijk voertuig aanwezig is.

Er zijn mensen die menen: Wanneer ik alles nu maar erg goed zie, hoog en edel denk, spreek van de almacht en mij omringd gevoel door de geest, dan komt de rest vanzelf wel. Maar die mensen zijn even dwaas als iemand die een ongevallenz verzekering sluit en dan meent alle risico's te kunnen nemen, omdat hij toch verzekerd is, zodat hem niets meer kan gebeuren. Je kunt natuurlijk geluk hebben, wanneer je risico's neemt. Maar je verzekering betekent niet, dat nu geen ongevallen meer voor zullen komen. Alle hoge theorieën, alle hoge kennis en zelfs een groot deel van de gevoelens die bij dit alles een rol plegen te spelen, betekenen nog niet dat u daarmee uw leven meer werkelijke inhoud geeft, dat u meer in de werkelijkheid zult beseffen en betekenen.

Een mens heeft emoties. Het vreemde daarbij is wel, dat in vele gevallen die emoties voor een mens tevens de weergave vormen van een andere sfeer, waarin zijn ik gelijktijdig met het aardse bestaan leeft - zich bewust is op een ander dan stoffelijk bewustzijnsniveau dus. Deze emoties zijn in de stof niet zinloos. Het zijn geen dingen die je ten koste van alles moet beheersen. Het zijn geen zaken die je in een bepaalde vorm moet dwingen. Emoties zijn zaken die je in jezelf en voor jezelf allereerst moet erkennen, zoals zij optreden. Wanneer in u op een gegeven ogenblik een emotie bestaat, zo is het denkbaar dat een uiting van die emotie in de wereld voor die wereld onaanvaardbaar is. Maar dit laatste betekent nog niet, dat u die emotie niet mag uiten. Het betekent alleen, dat u die uiting zoveel mogelijk moet aanpassen. Verder houdt het in, dat uw emoties voor u in alle dingen mede een rol dienen te spelen, wanneer u uw leven een werkelijke en voor het hogere 'Ik' belangrijke inhoud wilt geven. Mogelijk uit u zich onder die invloed vaak op een wijze die anderen er toe brengt u een gif zwam of iets dergelijks te noemen. Maar dat hindert dan niet zozeer.

Denk even na: Kent u geen mensen waarvan u zegt, dat zij altijd maar weer kritiek hebben, altijd maar weer kritiek geven? Onaangenaam voor u misschien. Maar wanneer die mensen nu eens het gevoel hebben dat hetgeen zij zeggen, waar is? Zouden zij dit dan niet mogen zeggen? Ik stel niet, dat zo iemand altijd gelijk behoeft te hebben, maar wel dat hij zijn mening zeggen mag en, uitgaande van zijn eigen bewustwording, zelfs vaak zeggen moet. U hoeft zich daardoor immers niet getroffen te voelen? Getroffen voelt men zich door kritiek meestal eerst dan, wanneer men vreest dat de ander wel eens gelijk zou kunnen hebben. En dan heeft het weinig zin je boos te maken over de kritiek. Het is verstandiger er eens over na te denken en er zo mogelijk iets aan te doen.

Een mens behoeft dus zijn emoties, zijn gevoelens, niet te onderdrukken. Hij zou eerder moeten redeneren: Uitgaande van mijn werkelijke ik ga ik mijn emoties omzetten in daden, in een relatie met de wereld. Mijn emotie moet voor mij een wisselwerking worden met de wereld, waarin ik besta. Wanneer je dit kunt doen, ben je al een aardig eind op weg naar een werkelijk inhoud geven aan je leven. Want dan heb je meer deel aan de wereld en krijgt die wereld voor jou steeds meer betekenis. De ellende voor een mens bestaat er vaak in, dat hij meer en meer geïsoleerd raakt. Hij heeft weinig contacten meer met de werkelijkheid der wereld, waarin hij bestaat. Hij leeft in een klein kringetje en verliest alle verhoudingen uit het oog, iets, wat voor anderen onbelangrijk is, wordt voor zo iemand erg belangrijk, wordt mogelijk zelfs een obsessie.

Neem als voorbeeld eens een oude dame van zeg 80 jaar, die steeds maar alleen in een kamertje zit met haar poes. Zo nu en dan komt er mogelijk iemand op visite, maar verder zit het goede mens te zitten. Des avonds zet zij mogelijk de tv aan en mogelijk breit zij nog iets. Maar daar blijft het dan ook bij. Wanneer die kat een vlo heeft, is het voor die oude dame een belangrijk gebeuren. Wat er in Portugal gebeurt, interesseert haar niet meer. Maar die vlo... U lacht er om. Maar dit is waar. Als mens moet je dit kunnen begrijpen, moet je beseffen dat oordeel omtrent belangrijkheid van mens tot mens verschillen kan en wel in overeenstemming met de wijze waarop je leeft en interesses hebt. U zou zeker moeten begrijpen dat, naarmate je meer van de wereld van de anderen geïsoleerd bent, kleinere en in wezen onbelangrijker dingen steeds zwaarder voor je gaan tellen. Die kleine dingen zijn in wezen niet van belang, maar zij worden in uw ogen vooral belangrijk, omdat u niets meer heeft waarmee u deze zaken kunt vergelijken.

Wanneer u uw leven inhoud wilt geven, zult u steeds bezig moeten blijven met de dingen die van grotere, van meer algemene betekenis zijn. Dan zult u moeten leven in een voortdurend contact met het geheel van de wereld en u niet mogen beperken tot contacten met een klein deel daarvan. Wanneer je je leven betekenis wilt geven, ook in geestelijk opzicht, zo moet je ook zien, wat er in je wereld verandert, wat zich in die wereld ontwikkelt. U moet a.h.w. alles samen weten te vatten in een beeld van de wereld. In dit beeld van de wereld ga je dan trachten jezelf te vinden en jezelf te zijn. Dit betekent bewustwording. Want het beeld dat je hebt van jezelf en de mogelijkheden die je in jezelf ontdekt, zijn werkelijk voor de bewustwording van groot belang. Maar bewustwording betekent meer. Het is niet een alleen meer weten en zien dan anderen, een lekker hoog zijn. Engelen zijn droombeelden. U bent geen engel en u bent ook niet meer of minder dan een ander.

Overigens is het ook niet belangrijk dat u meer zou zijn dan een ander. Wees u zelf maar. Wanneer u probeert meer te zijn dan een ander, is de kans groot dat u zelf minder waar en dus ook minder bewust wordt. Om een meer zijn dan een ander waar te maken, op geestelijk of welk ander vlak ook, zult u in uw streven grote delen van uw ik en uw zelfkennis terzijde moeten schuiven, net moeten doen of die niet bestaan. Veel mensen verpesten hun leven door meer te willen zijn dan anderen, door anderen te willen doen zien dat zij iets ook hebben kunnen bereiken. Dat kan een kwestie zijn van het boven eigen mogelijkheden grijpen om ook een auto of kleuren-tv te kopen, het kan evengoed een kwestie zijn van het nastreven van een bepaalde denkwijze.

Hoeveel mensen roepen niet voortdurend de wereld toe, dat zij de waarheid hebben, dat zij alleen het weten, dan wel dat zij uitverkoren zijn? Die mensen zijn dan voortdurend bezig dit aan anderen goed te laten merken ook. Maar waar blijft je dan met een bewust leven volgens eigen waarde en inhoud? Er zijn heel wat mensen die zo graag uitverkoren willen zijn, dat zij in hun streven daarnaar zelfs vergeten wat leven is. Die mensen worden geleefd door anderen, er wordt voor hen gedacht, de woorden worden hen in de mond gelegd. En die mensen ratelen dan denkbeelden af waaraan zij zelf geen werkelijk deel aan hebben, alleen maar om anderen te laten zien dat zij hoger zijn. Waarmee zij duidelijk maken dat zij in eigen ogen hoog staan, maar door hun optreden maar al te vaak anderen duidelijk maken dat zij dit zeer zeker niet zijn. Wat mogelijk een ingewikkelde wijze is om dit te formuleren, maar door u toch begrepen is.

Het gaat er dus in het leven vooral om jezelf te zijn. Bewustwording betekent voortdurend jezelf zijn en dan zoals je bent, jezelf kent en de wereld erkent, een relatie vinden met je wereld. Dan gaat de bewustwording steeds verder, omdat je door die relatie steeds meer zult leren omtrent hetgeen je bent en kunt zijn binnen die wereld. Je ontdekt dat je betekenis ligt in hetgeen je de wereld kunt geven. Sommige mensen zullen dit met een woord en een daad doen, anderen brengen krachten in het spel, weer anderen kunnen mogelijk, waar dit nodig is, een bekwaamheid gebruiken en bv. een stopcontact maken voor iemand anders of iets dergelijks. Elke mens heeft een eigen talent. Gebruik het. U hebt een gave. Naarmate u meer begint te leven in een aanvaarden van de wereld, zoals deze is en van uzelf zoals u bent, hoe meer inhoud uw leven ook voor u zal krijgen. U kunt uw kwaliteiten ontplooien. En wanneer u die kwaliteiten ontplooit, zal er meer en meer van de kracht uit het geheel naar het gehele ik vloeien en door dit ik vanuit u naar de wereld. Dan ontstaat op de duur soms zelfs een wisselwerking tussen ik en wereld, die wat op een geestelijk onweer lijkt. Dan flitsen invloeden en gedachten, flitsen krachten en werkingen heen en weer. Elke keer dat u iets geeft, elke keer ook dat u iets ontvangt, wordt uw wezen meer waard en krijgt uw leven meer betekenis.

Er is een oud verhaal dat duidelijk maakt hoe je aan het sterfbed van een mens kunt zitten en kunt trachten hem te helpen. De meesten moedigen de stervende aan om berouw te hebben over zijn zonden. Wat veelal niets uithaalt, vooral omdat de persoon in kwestie zich realiseert, welke zonden hij niet begaan heeft en niet meer zal kunnen begaan. Waarover hij dan vaak meer berouw heeft dan over hetgeen hij reeds gedaan heeft. Je kunt in een dergelijk geval de stervende ook eraan herinneren wat hij in de wereld betekend heeft, voor u en anderen. Want wat je betekent voor anderen, geeft inhoud aan je bestaan, maakt het waardevol en vormt in de stof de werkelijk geestelijke betekenis van het leven.

Wat je bent voor een ander telt. Maar dacht u nu werkelijk dat men er zich kosmisch druk over zal maken of u eens in een warenhuis iets meeneemt zonder betalen, of des nachts vaak op moest staan, omdat u wel sliep, maar niet in eigen bed? Denkt u werkelijk dat daarvan aantekening wordt gehouden? Wanneer u dit denkt, is de kans groot dat u anderen voor u hebt laten denken en luidweg alles aanneemt, waarvan men u verzekert dat het tot "de eeuwige zaligheid" voert. Laat die anderen maar voor zichzelf denken en besef dat het veel belangrijker is dat je een mens niet aan de wanhoop prijsgeeft, dat je als mens kunt leven met de mensen. Het geheel van alle geestelijke bewustwording zowel als het vinden van een werkelijke inhoud voor een stoffelijk bestaan, komt uiteindelijk daarop neer. Niemand zal u later vragen of u nu voor of tegen de NAVO bent geweest. Maar u zult uzelf wel afvragen, of u niet tekort bent geschoten op punten, waarop u voor uw medemensen iets kon betekenen.

Bewustwording betekent: betekenis hebben voor anderen, ook praktisch. Een mens die een medemens al is het maar wat rust geeft, die een medemens wat geluk, wat vrede geeft, heeft voor zijn hoger ik veel bereikt. Iemand die het brengt tot staatshoofd en de wereldpolitiek helpt maken, kan vaak uiteindelijk alleen maar beseffen: Ik heb mijzelf verheerlijkt, ik heb mijzelf en anderen bedrogen en niemand de kans willen geven op zijn eigen wijze gelukkig te worden. Ik heb gefaald, wat blijft mij na dit stoffelijke leven nog over daarvan?

Ik dacht dat ik hiermee reeds het belangrijkste punt van dit onderwerp behandeld had. Waarmede u het roerend eens schijnt te zijn.

Ook dit is iets, waarvoor ik u moet waarschuwen. Wees het nooit roerend eens met iemand, voor u de kans hebt gehad om er eens goed over na te denken. Wat betekent dat, wanneer er weer eens een vragenavond is, u rustig in verweer kunt komen tegen iets wat ik vandaag gezegd heb. Dat is niet alleen uw goed recht, maar kan tevens een deel van uw bewustwording betekenen. In uw wereld wordt u veel verteld. Iedereen zegt dat iets waar is. Maar voor jou kan het alleen waar zijn, wanneer je bewijzen kunt, dan wel voelt, dat het waar is. Wanneer je voelt dat iets waar is betekent dit, dat je ook de moed dient te hebben andere facetten van de zaak te bezien en eventuele tegenargumenten aan te horen. Zolang je iets alleen maar als waar blijft voelen of zien, omdat je er eigenlijk niet goed naar durft kijken, ben je een dwaas. Dit geldt altijd, of het nu gaat over godsdienst, politiek, wat u wel of niet moet kopen, wat u al dan niet zou moeten doen in de maatschappij. Luister naar de anderen, maar zoek uw eigen waarheid. Anderen kunnen u immers zoveel vertellen. U moet echter uw waarheid niet alleen belijden, maar ook leven. Wees daarom liever wat kritisch. Zeker, je moet soms wel leven vanuit je emoties. Maar bewijs dan uit de kracht, die emotie en aanvaarding in je opwekken, dat iets althans voor jou en nú waar is. Loop er niet voor weg, wanneer anderen anders denken.

Wanneer er mensen zijn die menen dat er vragen te stellen zijn t.a.v. de z.g. goddelijke oorsprong, of de betrouwbaarheid van de bijbel bv., worden zij vaak veel aangevallen door gelovigen die hun woorden goddeloos noemen en er niet naar willen luisteren. Ik zou tot die gelovigen willen zeggen: Ben je dan bang dat die ander gelijk heeft? Wanneer je diep in jezelf die angst niet zou hebben, zou je immers zo niet behoeven te reageren? Onderzoeken is een recht van de mens. Want bewustwording betekent niet alleen maar een op gezag en kritiekloos aanvaarden van hetgeen anderen, desnoods alleen, beweren. Bewustzijn betekent juist, dat je in besef van eigen mogelijkheden en waarden naar waarheid zoekt en leert een keuze te doen en een eigen houding te bepalen.

Om een voorbeeld te geven: Wanneer eenieder u vertelt dat de beste weg voor de automobilist is, zijn wagen na 2 jaren in te ruilen, zo mag u rustig 10 jaren lang met uw oude wagen voortgaan, mits u er maar voor zorgt dat deze in goede staat blijft. Wat anderen daarvan zeggen is dan verder van geen belang meer. Wat u bent en wat u doet, mag u zelf uitmaken, zolang u de vrijheden en waardigheid van een ander daarbij maar niet aantast. Wat u wilt dragen of eten, is uw eigen zaak. Niemand hoeft u dit te vertellen, niemand hoeft u te zeggen wat u moet geloven of denken. Wanneer iemand u iets voorlegt, waarover u geen mening hebt, staat het u vrij dat eens te proberen. Maar wanneer dit dan geen vruchten draagt voor u, moet u ook niet bang zijn om naar de oude weg terug te keren. Als mens moet je als jezelf leven. En dat betekent o.m. dat je niets aanvaardt alleen maar omdat een ander dit stelt. Aanvaard iets alleen als waar, omdat het in jou een gevoel van waarheid betekent, een bewijsbaarheid bezit, kortom, voor jou werkelijk betekenis bezit en mogelijkheden schept.

Onder uw onderwerpen trof ik ook vandaag, zoals altijd ook weer, de Wessac-bijeenkomst aan, iets, waarover u te zijner tijd zeker voorlichting zult krijgen. Maar onthoudt dit: De geest, de Witte Broederschap kunnen veel doen op aarde, maar één ding kunnen zij niet: uw leven meer inhoud geven. Uzelf bent de enige die dit kan bereiken. Daartoe dient u uzelf te zijn zo goed als u maar kunt, omdat alleen zo een toenemende harmonie ontstaat tussen alle voertuigen die tezamen het ik vormen, dat zich op het ogenblik in de materie beseft.

Dat is alles, wat ik hierover wil zeggen. Maar de denkwijze die wij volgen, brengt ons als vanzelf ook terecht bij een ander onderwerp dat u stelde: Rechtspraak en straf.

RECHTSPRAAK EN STRAF

Rechtspraak is gebaseerd op het poneren van rechten, die zuiver menselijk gezien niet werkelijk bestaan, maar ten behoeve van een gestelde gemeenschap moeten worden uitgeoefend, opdat de schijn van die gemeenschap zal kunnen blijven bestaan, ongeacht de discrepanties die het gedrag van alle deelnemers voortdurend tot uiting doen komen.

De mens stelt wetten. Maar moet men iemand die van de gestelde regels afwijkt, daarvoor bestraffen? Volgens mij is dit niet juist. Waarom zou je iemand bestraffen voor afwijkend gedrag? Zolang je uitgaat van het standpunt dat een misdaad bestraft moet worden, ga je ook uit van de gedachte dat je weet wat goed is, zodat een ander zich geheel aan de door jou gestelde of aanvaarde regels dient te houden. Je probeert dan een ander te dwingen in een levenspatroon, omdat je dit voor jezelf aanvaard hebt. Spreek dan over het aanpassen van anderen aan jouw maatschappijbeeld. Maar daar dit niet noodzakelijkerwijze het enig mogelijke of zelfs maar het enig juiste is, vind ik het begrip straf in de rechtspraak onaanvaardbaar.

Om eerlijk te zijn vind ik in vele gevallen zelfs de rechtspraak zelf onaanvaardbaar. Want deze betekent altijd een toenemend onrecht voor eenieder die anders denkt dan de meerderheid beweert te doen. Mogelijk voelt u voor vergelding. Maar dan leggen wij de nadruk niet op recht, maar op een vorm van zelfhandhaving. Stel, dat een paar jongens in een dronken bui iemand mishandeld hebben, omdat zijn gezicht hen niet beviel. Stel verder dat de politie de daders vat. Zij krijgen allen bv. 6 weken wegens geweldpleging of mishandeling, maar hun slachtoffer ligt 6 maanden in het ziekenhuis. Van recht is hier geen sprake, omdat degene die werkelijk lijdt, geen aandacht krijgt.

Men kan stellen, dat deze straf beoogd is om de maatschappij te vrijwaren voor een dergelijk optreden van enkelingen. Maar in dat geval zou het verstandiger zijn die jongens in kwestie precies zo te mishandelen, als zij hun slachtoffer deden. Zij zullen dan eerder begrijpen dat zoiets niet kan, omdat het gevolgen heeft die verder gaan dan je tot dan toe beseftte. Afschrikking is hier bereikt, volgens mij. Maar de mishandelde heeft daaraan niets. Mogelijk bevredigt hem deze wraak, maar hij is er niets beter aan toe. In dit geval gaan wij dus uit van het "oog om oog, tand om tand". Wat echter geen werkelijke oplossing betekent voor de problemen die ontstaan zijn.

Maar aan de andere kant: waarom zou je die jongens opsluiten? Ook daarvan wordt niemand beter. Laat hen geheel voor de schade opkomen die zij veroorzaakt hebben - alleen de schade, meer niet. Stel hen desnoods onder toezicht, tot zij alle kosten, alle verlet e.d. betaald hebben en doen hen hun slachtoffer verzorgen, tenzij de laatste hiertegen belangrijke bezwaren heeft. Dat is rechtvaardiger voor beide partijen en betekent bovendien een opvoeden van deze beide partijen die onder deze omstandigheden mogelijk elkaar wat beter gaan begrijpen en mogelijk zelfs waarderen.

De maatschappij gaat uit van het standpunt dat sommige mensen aan de samenleving onttrokken moeten worden, omdat zij daarvoor gevaarlijk zijn. Bezwaar heb ik daartegen niet. Maar spreek dan niet schijnheilig over straf. Schep voor die mensen een klein gebied, dat zij niet kunnen verlaten, maar waarbinnen zij geheel kunnen leven, volgens hun eigen normen. Ik zou stellen: niemand die niet door zijn gedrag tot de maatschappij behoort, heeft rechten op de maatschappij. Alleen hij, die aan zijn verplichtingen binnen de gemeenschap voldoet, kan zich op die gemeenschap, haar middelen en mogelijkheden beroepen. Wie anders wil mag, maar dan buiten de gemeenschap. Indien iemand meent alleen met marihuana en hasj te kunnen leven, terwijl dit binnen gemeenschappen onaanvaardbaar is, zo mogen zij buiten de gemeenschap hun eigen weg gaan, zolang zij maar niet proberen aan die gemeenschap een deel van hun

verantwoordelijkheid voor zichzelf over te laten. Laat dergelijke mensen maar ervaren waartoe hun weg voert. Zijn zij bereid de gemeenschap en haar spelregels te aanvaarden, dan kunnen zij - voorlopig op proef - daarvan weer deel uit gaan maken en de hulp van die gemeenschap weer inroepen. Mogelijk klinkt dit hard. Maar het werkt. Wanneer je alle mensen die menen zich door te kunnen zetten door anderen in elkaar te slaan, in een enkele gemeenschap bijeenbrengt, waarin zij zelf de regels kunnen maken, zullen zij al snel ontdekken dat je met slaan alleen ook niet ver komt. Maar let wel: dit is geen rechtspleging meer en pretendeert ook niet recht te doen of te straffen. Dit is alleen een praktische wijze, waardoor de gemeenschap zich probeert te beschermen.

Mogelijk vindt u mijn opvatting dat geen mens het recht heeft een ander te bestraffen, vreemd. Ik kan mij dit voorstellen, vooral omdat in uw wereld opvoeders hun kinderen voortdurend plegen te bestraffen. Mijn opvatting is echter, dat eenieder in moet staan voor alle consequenties van zijn daden, of dezen geheel overlegd dan wel uit onnadenkendheid of onachtzaamheid zijn ontstaan. Ik meen, dat men hiertoe wel het recht heeft en niet de gevolgen van iemands daden voor deze behoeft te dragen, wanneer deze je verwerpt. Indien een automobilist 140 km/u wil rijden, zo lijkt mij dit zijn zaak te zijn. Maar je mag dan niet redeneren dat dit zonder meer zijn recht is, zodat het voor zijn slachtoffers bij een aanrijding alleen maar jammer is dat zij niet uitkijken of niet snel genoeg konden reageren. Ik zou zeggen: confronteer de man met de consequenties en laat hem persoonlijk - dus niet in de eerste plaats middels een verzekering - de schade dragen, die stoffelijk is ontstaan. Laat hem de gevolgen van zijn wijze van rijden goed zien, confronteer hem met de gewonden. Wanneer de man eenmaal aan alle verplichtingen tegenover zijn slachtoffer heeft voldaan, kan hij weer aan het verkeer in een auto deelnemen, voordien niet. Dat lijkt mij een eenvoudige oplossing. Confronteer iemand duidelijk en desnoods ook langdurig met de consequenties van zijn daden. Hij beseft dan beter wat hij doet en zal zijn gedrag zeer waarschijnlijk op grond van zijn ervaringen aanpassen, tot het verantwoord is geworden.

Vergeet niet dat in vele landen de rechtspraak weinig meer met rechtvaardigheid te maken heeft, maar eerder neerkomt op een dictatoriale betutteling van anderen, terwijl bij bestraffingen rang, stand, beroep en uiterlijk vaak een grote rol spelen bij bepaling van de strafmaat. Neem als voorbeeld dit: Iemand met lange haren, die er wat verwilderd uitziet, doet precies hetzelfde als iemand met goed geknipte - mogelijk korte - haren, die er zeer netjes uitziet. De kans is groot dat de man die netjes is, er afkomt met een voorwaardelijke straf of boete, terwijl de ander - die van de norm afwijkt - te grazen wordt genomen. Ik stel niet dat de rechter dit opzettelijk doet. Er zullen wel rechters zijn die, hun gevoeligheid voor uiterlijkheden beseffende, eerder het omgekeerde zullen doen om vooral rechtvaardig te zijn. Maar van werkelijke rechtvaardigheid is volgens mij toch geen sprake.

Iemand die kapitaalkrachtig is, zal er bij vele misdrijven gemakkelijker afkomen en zelfs, indien hij gestraft is, vaak een gemakkelijker wijze van afboeten verkrijgen dan iemand die niet over veel middelen beschikt. Mogelijk beseft u dit, maar ziet u het eerder als een onvolkomenheid, waar je met wetswinkels e.d. iets kunt doen. Daarbij ziet men over het hoofd dat een groot deel van de wetgeving en daarmee van de rechtspraak, in feite de mens rechten onttrekt en bepaalde toestanden die onrechtvaardig zijn, in standhouden. De rechtsbijstand voor de minderdraagkrachtige is dan geen werkelijke oplossing, maar eerder iets wat - door pogingen tot enig recht - helpt bestaande onrechtvaardigheden te continueren.

Nogmaals: rechtspleging zou eenvoudig kunnen zijn en zou volgens mij neer moeten komen op het volgende: Iedereen is, ongeacht de omstandigheden, aansprakelijk voor alle schade die hij anderen toevoegt. Hij zal deze aansprakelijkheden op geen enkel gebied aan anderen kunnen delegeren door bv. verzekeringen. Een verzekering zal vanuit de gemeenschap wel ingrijpen op het ogenblik dat de noodzakelijke vergoeding van schade e.d. de middelen van de dader te boven gaan, zodat het slachtoffer onder diens onvermogen niet behoeft te lijden. De dader blijft dan echter tegenover de verzekering, nog steeds gehouden alle gemaakte kosten te vergoeden uit zijn middelen dan wel door zijn arbeid.

Indien er sprake wil zijn van rechtvaardigheid in de rechtspleging, zal men volgens mij ook daarin altijd eerst uit moeten gaan van de volledige aansprakelijkheid van eenieder tegenover alle anderen – zonder uitzonderingen. Dan weet ook iemand die iets veroorzaakt of doet, waaraan hij toe is. Ook al betekent dit in vele gevallen dat men levenslang aan een bepaalde schuld gebonden is, tenzij de tegenpartij, het slachtoffer, u hiervan wil ontheffen. Ik stel dus niet, dat geen overeenkomsten tussen dader en slachtoffer mogelijk zouden zijn, maar wel, dat tot dit plaats vindt, men instaat voor zijn daden. Overeenkomsten tussen dader en slachtoffer kunnen desnoods worden vastgelegd, maar blijven een particuliere overeenkomst, welke geen invloed heeft op mogelijke andere verplichtingen van dezelfde of andere daders t.a.v. andere slachtoffers. Deze overeenkomsten mogen dus niet een soort jurisprudentie worden.

Mogelijk meent u, dat misbruiken hierop kunnen treden. Ik ontken de mogelijkheid niet, maar stel dat de moderne rechtspleging eveneens vol misbruiken is. Ik denk hierbij aan de gevolgen van opsluiting voor een mens, vooral wanneer dit gedurende langere tijd geschiedt. De buitenstaanders menen mogelijk: die mens krijgt toch voor alles wat hij heeft gedaan, maar een enkel jaar vrijheidsberoving? Maar dat betekent een jaar lang vervreemding van de werkelijkheid. Het betekent een jaar lang leven in een besloten wereldje met een geheel eigen sfeer vol van haat en frustraties. Een jaar lang zul je alleen maar praten met mensen die, zoals jij, afgesloten zijn van het werkelijke leven en merendeels de maatschappij haten, die hun dit aandoet. Een jaarlang zal de gedetineerde niet de mogelijkheid hebben enige reële erkenning te krijgen, behalve van soortgenoten, dit ondanks de goedbedoelde pogingen van buitenstaanders om de gevangenen te helpen. Wanneer je weer vrijkomt, is je gehele denken, je wijze van leven, je maatstaf van belangrijkheid veranderd. Ik wil niet zeggen dat iemand die in de bajes gezeten heeft, daarvoor altijd een misdadiger zal blijven. Ik stel alleen maar dat de mentaliteit veranderd is, zo goed als de leefwijze en de benadering van de medemensen. De verhouding tussen de gestrafte en de maatschappij is veranderd en zal nimmer meer geheel dezelfde kunnen worden, ten goede zowel als ten kwade.

Dat is het gevolg van straffen met vrijheidsberoving. Ook kent men boetes in geld. Laat mij daarom a.u.b. niet lachen. Vooral kleine overtredingen worden met geldboetes bestraft. Soms kun je zelfs contant betalen bij constatering van de overtreding. Weet u, dat er mensen leven die zeker zijn dat zij per maand een bepaald bedrag, lopende van honderden tot zelfs rond 1000 gulden kwijt zullen zijn aan bv. verkeersovertredingen? Hen is het doen, wat zij prettig of beter achten, gewoon de kosten waard. Maar wordt door deze straf het verkeer nu veiliger? Ik betwijfel het. Neem bv. het verkeerd parkeren. Er zijn mensen die daarvan eerder een regel dan een uitzondering maken. Zij verzamelen de hen daarvoor door de Hermandad uitgereikte bonnen eenvoudig en gaan eens in de zoveel tijd gewoon alles ineens afrekenen. Hun mening: Niemand kan klagen, want ik betaal er toch voor?

Wanneer je werkelijk van dergelijke overtredingen af wilt, is er maar één enkele oplossing: Noteer de overtreding en breng op het voertuig een etsende plaat aan. Wanneer er een bepaald aantal van die plaatjes - en/of aantekeningen - tegen een bepaald voertuig bijeen zijn gebracht, laat je het eenvoudig wegslepen en tot schroot verwerken. U zult mogelijk opwerpen, dat men dit niet kan doen, daar men toch zo maar niet kan beschikken over de eigendommen van een ander. Maar de gemeenschap heeft op ander gebied ook niet zoveel eerbied voor de eigendomsrechten van de burgers. Denk maar eens aan vordering van bv. grondeigendommen, wanneer men in een gemeenschap dit bezit van een burger meent nodig te hebben voor het volvoeren van zijn plannen. Men krijgt een vergoeding, die soms rechtvaardig kan heten, maar voor de rest heeft de eigenaar weinig in te brengen. Dit ligt vast in de wet. Waarom dan niet t.a.v. voertuigen die een voortdurende hinder voor anderen betekenen? Volgens mij zou het de mensen tot voorzichtigheid manen, wanneer zij wisten dat het veroorzaken van overlast kan voeren tot de noodzaak zich een nieuw voertuig aan te schaffen. Zo acht ik ook de verplichte verzekeringen in uw maatschappij een aantasting van het eigendomsrecht, daar de staat u voorschrijft hoe u een deel van uw geld te besteden hebt. Ziektekostenverzekeringen e.d. acht ik goed. Maar degene die dat ook meent, sluit een dergelijke verzekering zelf en zonder dwang. Het feit, dat de gemeenschap uw inkomen en bezit aanslaat voor belastingen die besteed worden aan vele zaken die u niet interesseren, lijkt mij een ingreep in uw persoonlijk bestemmings- en

beslissingsrecht, en een aantasten van uw inkomen en bezit. Wanneer u niet van voetbal houdt, is het niet redelijk dat u extra belastingen betaalt, omdat steeds meer voetbalclubs kennelijk alleen middels subsidies in leven kunnen blijven. De door mij gestelde mogelijkheid een wagen te vernietigen die voortdurend aan de gemeenschap overlast en kosten veroorzaakt, lijkt mij in verhouding hiertoe ten hoogste normaal.

Wanneer je je al bezig wilt houden met rechtspraak - en straf - dien je volgens mij allereerst van de basiswaarden van het menszijn uit te gaan. Ik stel: het is het recht van elke mens om te leven en tijdens dit leven niet door anderen geschaad of misbruikt te worden buiten eigen schuld. Het is het recht van elke mens te leven, zoals hij wil mits hij daarbij anderen niet schaadt of misbruikt. Voor alles wat uit zijn gedragingen voortvloeit t.a.v. anderen in reële zin, zal de mens aansprakelijk worden gesteld. De bepaling van de schade zal nimmer geschieden door een instantie, maar bestaan uit de rekeningen van de geschade persoon plus de al dan niet blijvende tekorten aan inkomen die uit het gebeuren voortvloeien. Bij twijfel zal vaststelling van de werkelijke schade geschieden door onafhankelijke deskundigen die echter alleen over de juistheid van rekeningen e.d., niet over schuld hebben te oordelen. Indien men nog tot een officiële veroordeling wil overgaan, zo zal deze inhouden, dat de te betalen vergoeding alleen voldaan kan worden met de opbrengst van werkzaamheden, die onder rijkstoezicht worden verricht, terwijl het rijk de plaats, waarop men werkzaam zal zijn, vaststelt en de vergoeding overmaakt aan de geschade personen.

Dit heeft voor de gemeenschap nog een ander voordeel: degenen, die onder rijkstoezicht werken, kunnen ervoor zorgen dat de straten schoon blijven, terwijl zij bovendien die werkzaamheden kunnen verrichten waarvoor nu gastarbeiders dienen te worden aangetrokken. De beloning dient redelijk hoog te zijn, daar dit werkzaamheden zijn die anderen niet of nauwelijks wensen te verrichten. Deze oplossing voorkomt bovendien rechtsongelijkheid door bezit, daar niemand zich vrij kan kopen door uit eigen middelen zonder meer de noodzakelijke vergoedingen te betalen. Maar de hoofdzaak blijft, dat eenieder volledig aansprakelijk wordt gesteld voor alle schade die hij anderen berokkent, hoe groot deze ook moge zijn, terwijl geen "straffen" meer behoeven te worden opgelegd aan mensen die zich niet wensen aan te passen aan de normen die pressiegroepen de gemeenschap op trachten te dwingen. Ik zou hier verder op willen merken, dat een staat ofwel zo weinig mogelijk dient te doen - dus een zo vrij mogelijke maatschappij - dan wel alles vanuit zich dient te regelen, wat onvrijheid, maar ook grote zekerheid betekent. Elke poging vrijheid en staatsbemoeiing met elkaar samen te doen gaan, zal resulteren in een groot onrecht voor velen en een rechtspleging die slechts de belangen van een beperkte groep vertegenwoordigt.

In een halfslachtige maatschappij zoals de uwe, wordt veel geld verspild, omdat niemand beseft dat overheidsgelden in feite belastinggelden zijn. Hierdoor worden vele overbodige of luxe voorzieningen getroffen en vele zaken in stand gehouden die kennelijk zonder ingrijpen van de staat niet kunnen bestaan, terwijl de belastingbetaler daarvoor krom mag liggen. Wat m.i. een rechtsongelijkheid betekent, daar de een dient te betalen voor de liefhebberijen van de ander. Ik heb bv. niets tegen vernieuwingen als die te Scheveningen door een projectmaatschappij, maar dan wel geheel op eigen risico van die ondernemer. Nu wordt geprofiteerd van gemeenschapsgelden om winsten te boeken voor een particulier ondernemen, dat zonder deze bijdrage veel bescheidener van opzet zou zijn gebleven, maar ook meer ruimte voor de eigen initiatieven der mensen had gelaten.

Steeds weer gaat men echter in uw gemeenschap uit van het standpunt, dat enkelen bepalen kunnen wat voor de velen goed is - zelfs indien dezen het niet wensen - zodat men maar aan het vaderlijk gezag heeft te gehoorzamen. Wie dan niet wil, wie anders wil, is een verwerpelijke persoon en dient voor zijn brutaliteiten zwaar bestraft te worden. Iets wat ook in de rechtspleging en bij strafmaatbepalingen vaak meeklinkt. Wat er dan op neerkomt, dat zuiver persoonlijke kwesties er gemeenlijk niet aan te pas komen en persoonlijke meningen en belangen geen of een zeer ondergeschikte rol spelen. Maar voor mij is recht nu juist een kwestie van persoonlijke verhoudingen, niet van bureaucratische leiding.

Ik ben mij ervan bewust dat dit alles u vreemd en waarschijnlijk als niet realiseerbaar in de oren zal klinken. Te veel mensen hebben het gevoel dat zij beter af zijn met de huidige regelingen, inclusief straf e.d. Eerst als zij zelf slachtoffer worden, zullen zij beseffen dat voor mijn denkbeelden toch wel wat te zeggen valt. Helaas zijn de slachtoffers in de minderheid. Toch wil ik er nogmaals op wijzen dat de straffen die uw huidige rechtspleging kent, weinig of geen zin hebben. Zelfs de gevreesde ter beschikkingstelling komt maar al te vaak neer om de mogelijkheid incidenteel misdaden te begaan tijdens een kort verlof met het gevoel, dat het je toch niet slechter meer kan gaan. De pogingen de mensen te heroriënteren binnen het kader van de bestraffing hebben eveneens weinig of geen zin, omdat zij te zacht zijn. Denk in dit verband liever eens aan de ervaringen die werden opgedaan met verslaafden: De hospitaalbehandeling die zoveel mogelijk de gevolgen van ontwenning opvangt, brengt minder blijvende resultaten dan de groepen mensen die - vaak onder leiding van ex-verslaafden - begrip bieden, maar met grote hardheid eenieder zijn eigen strijd laten strijden. De blijvende resultaten van deze laatste groepen zijn meer dan het dubbele wat gehaald wordt met de humanere methode in de hospitalen e.d.

Een laatste argument ten voordele van mijn zienswijze: De praktijk wijst uit dat naarmate de persoonlijke aansprakelijkheid vermindert, steeds meer mensen bereid zijn als roofdieren te leven op kosten van de maatschappij, die zij dan vaak nog beweren te verwerpen ook. Dit zou anders zijn wanneer alleen reeds de drang tot zelfbehoud de mens ertoe zou brengen bewust zijn relatie tot de medemensen te beseffen en in de praktijk te beleven. Geef de mensen verantwoordelijkheid en zij zullen die op de duur aan kunnen. Ontneem hun alle verantwoordelijkheden en zij blijken te verzinken in een stupor van verveling, die hen er toe brengt de grondslagen van de gemeenschap, waarin zij leven, aan te vallen en aan te tasten.

Reactie: Ik kan uw argumenten volgen, maar meen dat wat u voorstelt, een middeleeuws strafstelsel betekent.

Antwoord: Van straf is geen sprake, alleen van verantwoordelijkheid die gedragen moet worden, indien men deel uit wil blijven maken van de gemeenschap. Niet anderen, maar uzelf, door uw daden, bepaalt wat uw lot zal zijn. Dit lijkt mij eerlijk en in overeenstemming met de natuur die ook niet vraagt naar beweegredenen, niet straft, maar oorzaak en gevolg zonder enige uitzondering hanteert. Rechtvaardige straffen bestaan onder welk systeem dan ook, niet werkelijk. Uw strafrecht is gebaseerd op zelfverdediging van de gemeenschap tegen afwijkende elementen. Maar ook dan heeft men volgens mij niet het recht te spreken van straffen, doch alleen van maatschappelijke zelfverdediging.

Mogelijk zijn mijn opvattingen in uw ogen middeleeuws. De door mij getoonde mogelijkheid bevat echter een goede remedie tegen veel misbruiken in uw gemeenschap, terwijl zij aan de andere zijde de vrijheid van de mens respecteert - wat hier en daar bij het z.g. recht nogal in het gedrang komt. Bovendien ga ik uit van degene die geschaad wordt, wat de door mij gestelde mogelijkheid in ieder geval veel eerlijker maakt tegenover de slachtoffers en het nu geldende systeem. Aansprakelijkheid houdt, dit geef ik toe, geen rekening met het feit dat een kleine onachtzaamheid grote gevolgen kan hebben. Aan de andere kant zullen vaak grote oorzaken in verhouding zeer geringe gevolgen met zich brengen. In een strafstelsel zal men rekening houden met intentie, oorzaak e.d. Maar verantwoordelijkheid betekent: aansprakelijk zijn voor alle gevolgen die je daden hebben, ongeacht intentie of bijkomende en niet te voorzienbare factoren. Het verschil tussen ons - u vindt dit niet eerlijk - ligt in het feit dat ik uitga van het slachtoffer, u van de dader. Wat een verschil in opvatting is.

Hiermee wil ik mijn bijdrage beëindigen, hopende dat ik u stof tot nadenken gegeven heb.

Goedenavond.

ANGST VOOR DE VRIJHEID

Goedenavond vrienden.

Wij zullen met een wat geestelijker onderwerp de avond sluiten. U mag dit echter ook zelf stellen.

Reactie: Angst voor de vrijheid.

Antwoord: Hierin schuilen inderdaad enkele geestelijke punten.

Een mens is soms bang om vrij te zijn, alleen te staan. Want de vrijheid betekent dat hijzelf komt te staan tegenover de oneindigheid, betekent dat hij alle krachten en waarden van die oneindigheid gaat beleven als iets, waar tegenover hij zelf zal moeten reageren. De mens voelt zich veiliger in de kudde, de groep die geleid wordt door volgens hem deskundige leiders, door degenen die hem een bepaald systeem leren, zodat hij iets heeft om zich aan vast te klampen en kan zeggen: ik sta niet alleen. De oneindigheid blijft ook nu voor hem een werkelijkheid. Hij voelt zich nog steeds klein. Maar hij is deel van een geheel en kan zijn aansprakelijkheden en beslissingen delegeren aan de groep, waartoe hij behoort.

Toch komt er in elk mensenleven een ogenblik dat hij alleen staat: wanneer je sterft ben je alleen. Dan wordt niet meer gevraagd, wat je geloof is, bij welke groep of loge je hebt behoord. In de dood ben je zelf, alleen, eenzaam met al wat je gedaan hebt, met al wat je zijn zult, kortom alleen tegenover een werkelijkheid, die je zult moeten aanvaarden. Ook jezelf zul je dan moeten aanvaarden, zoals je bent binnen de oneindigheid die je betreedt. Je kunt ten hoogste wegvlugten voor jezelf in het duister, maar zelfs dan zijn er kwellende stemmen die je zeggen dat je, wanneer je de werkelijkheid omtrent jezelf en het oneindige maar kunt aanvaarden, vrij zult zijn en gelukkig kunt zijn.

De angst voor de vrijheid vloeit voort uit het steeds terugkerende dilemma van de mens die niet alleen kan zijn, omdat hij, zuiver stoffelijk gezien, behoort tot een soort die nu eenmaal gewend is in groepen te leven. De mens die in de groep zekerheid zoekt, beseft maar al te vaak niet dat je deel van een groep kunt zijn, zonder al je menselijke en persoonlijke waarden aan die groep op te offeren, zodat je ook binnen de groep jezelf kunt blijven.

Geestelijk behoort de mens tot een bepaalde straal. Wat betekent dat je behoort tot een bepaalde richting van bewustwording. Je behoort tot een bepaalde vorm. Wij allen behoren tot een oervorm, die je mogelijk de eerste of de werkelijke mens zou kunnen noemen. Dit betekent wel dat je bepaalde eigenschappen en geneigdheden bezitten zult. Maar het betekent nog niet dat je daardoor niet vrij zou kunnen zijn. Je bezit binnen het geheel een plaats die niet door voorschriften van anderen voor ons bepaald kan worden. Een plaats die wij alleen zelf, op grond van onze ervaringen en daden, zullen kunnen vinden. Wil je die plaats vinden, dan zul je ook je vrijheid moeten aanvaarden. Daar waar wij de vrijheid verwerpen, gaan wij van gebondenheid tot gebondenheid. Men heeft het eens zo mooi gezegd: Hij, die in kan gaan tot de vrijheid van zijn eigen wezen is niet gebonden aan het rad. Maar hij, die zich gebonden acht aan voorstellingen en groepen, hij die niet de werkelijke vrijheid van het zijn kan aanvaarden, wandelt gebonden aan het rad, gaande door helle en hemelwerelden, maar steeds herboren, keer na keer.

Dat is een waarheid. Wanneer je bang bent om vrij te zijn, zo is de oorzaak veelal, dat je het gevoel hebt te zeer onmachtig en onvolkomen te zijn, om eigen besluiten te kunnen nemen en eigen verantwoordelijkheden geheel zelf te dragen. De angst komt voort uit de vrees voor de vele eisen die in de vrijheid aan je gesteld zouden kunnen worden, de onzekerheid waarin je zult verkeren, de onmacht ook die je als eenling veronderstelt bij jezelf. Men meent aan de eisen van het leven alleen niet te kunnen beantwoorden. Waarbij men dan vergeet dat dergelijke eisen niet zo werkelijk gesteld worden door de kosmos, als op grond van vele menselijke verkondigingen en filosofieën zou lijken. Men vergeet dat dergelijke eisen juist uitgaan van een groep, deel zijn van een mentaliteit, een moraliteit, die niet noodzakelijkerwijze de uwe behoeft te zijn, eisen die wel bestaan, maar niet kosmisch of absoluut zijn.

Als mens ben je echter een kosmisch en absoluut wezen. Wanneer je bang bent voor alle tijdelijke beperkingen en je daardoor laat binden, vergeet je dit. Dan is de vrijheid inderdaad tot iets geworden waar je bang voor mag zijn. Dan immers valt alles weg waarvoor je meent te leven. Er is niemand meer om je te waarderen, je op je fouten te wijzen, je te helpen ook, dan het leven zelf? Maar vanaf het ogenblik dat je de vrijheid aanvaardt, blijkt je, dat je wel degelijk binnen de groep en het geheel van de kosmos kunt functioneren, dat je deel uit kunt maken van allerhande groeperingen, of dit nu menselijke zijn, of een groep in de geest als bv. onze Orde der Verdraagzaamheid. Je kunt vrij zijn binnen alle dingen en er deel van uitmaken zonder gebonden te zijn. Dit geldt zelfs, wanneer je deel uit zou gaan maken van de hoogste graden van de Witte Broederschap. Je kunt samenzijn en samenwerken met anderen, zonder daarom je vrijheid prijs te geven. Niemand heeft recht op je behalve de rechten die jezelf geeft. Niemand kan eisen aan je stellen buiten dit ene: dat je het bestaan van die ander niet aantast.

Dat is de werkelijkheid van het vrij zijn, waarvoor zo velen angst schijnen te hebben. Al het andere is illusie. Mensen zijn bang om zelf vrij te zijn, maar even bang om een medemens verantwoordelijkheid te geven. Zij willen regels en wetten, morele veroordelingen en godsdienstige dogma's, omdat zij niet willen geloven dat anderen in staat zijn tot vrijheid en de verantwoordelijkheid voor zich kunnen dragen. De kern van de zaak is echter veelal dat degenen die anderen niet voor vrijheid geschikt achten, bang zijn dat hun eigen zijn in vrijheid voor hen niet aanvaardbaar zou zijn, dat zij ten onder zouden gaan aan de vrijheid van anderen, die hen dan zonder meer als mens zouden beoordelen. Want velen die grote verantwoordelijkheid dragen onder de mensen, zijn vooral bang voor vrijheid, omdat zij vrezen daarmee hun positie, illusies en schijn van waardigheid te verliezen.

Wanneer ik hoor hoe mensen steeds weer ageren om vooral anderen te binden, zo kan ik dit bijna niet anders interpreteren dan als een voorzorg die geboren wordt uit hun eigen - goed verborgen - weten, wat zij zijn en doen. Wanneer je eisen stelt aan een gemeenschap, zo doe je dit gemeenlijk, omdat je het gevoel hebt dat je het zelf en zonder meer niet kunt. Wanneer je geestelijk je wilt binden aan een leermeester die je dan even naar het hoogste licht moet brengen of je met handen en voeten gebonden uitlevert aan een bepaalde profeet, een leer, een geloof, zo doe je dit, omdat je bang bent zelf de illusie van een bewust en belangrijk zijn niet te kunnen handhaven zonder dit alles. Want vele mensen beseffen diep in zich, hoe weinig zij betekenen, hoe weinig van hun pretenties zij waar kunnen maken, wanneer zij ooit alleen tegenover de werkelijkheid zouden komen te staan.

Maar de werkelijkheid is er. Zij bestaat langer dan welke groep ooit zal bestaan. De werkelijkheid zal er altijd zijn, ook wanneer alle gebondenheden reeds teloor zijn gegaan en de laatste voorschriften reeds lang zijn verbleekt in een stervend heelal. De werkelijkheid, die al omvat, bestaat altijd. In die werkelijkheid zul je moeten leven, vrij of je wilt of niet, ongebonden, jezelf zijnde en niet meer jezelf vermommende met vreemde mimicri als slaaf, gezondene, verlost of uitverkorene. Je zult ook als deel van God, jezelf moeten zijn. Alleen dit zelfzijn, deze vrijheid, kan je helpen een besef van je wezen en de goddelijke wereld, waarin je werkelijk bestaat.

Vele mensen zijn bang voor vrijheid, omdat zij denken dat dit eenzaamheid betekent. Maar vrijheid betekent geen eenzaamheid. Zij betekent wel dat de contacten die je legt, steeds van jezelf uit zullen gaan, terwijl de banden die je legt en de werelden die je zult binnentreden, door jou aanvaard worden, vrij en zonder dwang. Trouwens de enige dwang die voor ons werkelijk bestaan kan, is de dwang in onszelf, geboren uit angsten of begeerten. Aan alle andere dwang kunnen wij ontsnappen, want wij zijn wezens van vele werelden en niet beperkt tot één enkel leven op aarde. Onthoudt steeds, dat er niemand is die u werkelijk binden kan, ondanks alle dreigingen, ondanks alle voorspellingen van hel en verdoemenis. Zo is het in de sferen, zo zou het op uw wereld beseft moeten worden.

Tenslotte: angst voor de vrijheid is zinloos, want wij kunnen de vrijheid niet ontlopen. Telkenmale zal er een ogenblik zijn, waarin wijzelf moeten beslissen, waarin wij niet op hulp van anderen kunnen rekenen. Zoals er eens een ogenblik komt waarin wij oog in oog zullen staan met het Licht en onszelf zullen moeten zien en aanvaarden voor wat wij zijn en precies zoals wij

zijn, zonder vermomming, zonder enige mogelijkheid, ook maar iets weg te verklaren, of ons nog te verontschuldigen voor hetgeen wij zijn.

Onthoudt dit: eens zullen wij vrij zijn en staan in het Licht, onszelf ziende, zoals wij wezenlijk zijn, wetende dat ook al het andere leven ons kent voor dat, wat wij zijn. Wie voor zichzelf en zijn werkelijkheid van wezen vlucht, kan ten hoogste uitwijken door alles van zich te wijken, tot men schijnt te leven in een wereld van duisternis, waarin je steeds meer bekrompen wordt, steeds minder kunt leven, steeds minder je durft uiten. Dan vreet het duister je, tot er nog enkele gedachten blijven die nog in je leven, tot je ook dezen gaat vrezen en wegvlucht in een onbewust zijn, waarin het lijkt of de persoonlijkheid gestorven is. Maar al is het bewustzijn uitgeblust, je zult het oordeel niet meer kennen dat je over jezelf hebt uitgesproken en weer de lange tocht beginnen naar een bewust bestaan in het licht.

Daarom is het verkeerd bang te zijn voor de vrijheid, van jezelf of anderen. De werkelijkheid is immers het enige belangrijke? Vertrouw anderen, vertrouw vooral u zelf, dan zal er geen angst voor de vrijheid meer zijn. Dan zullen zelfs staten hun betrouwbare burgers, ja, allen weer wapens in de hand durven geven, omdat zij weten: wij bedriegen niemand en de waarheid kan niet met wapens verslagen worden.

Wie zichzelf of anderen geen vrijheid gunt, hen de middelen zichzelf te zijn en hun bestaan zelf te verdedigen ontnemt, maakt duidelijk dat hij zichzelf beseft als niet eerlijk, onzuiver in streven, onoprecht in bestaan. Maar indien je gelooft dat mensen eerlijk kunnen zijn, dat leven zin heeft, dat elke mens zijn eigen leven moet kiezen en volbrengen, ook u, dan zult u niet meer bang zijn voor de vrijheid. U beseft dan dat vrijheid slechts een eerste symptoom is van werkelijk bewustzijn.

Goedenavond.

(beide onderwerpen verkort)

d.d. 26 april 1974